

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-78 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-52/967-341
Karar Tarihi : 5.8.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : M. Okan ALPAY, Muhammed GÜNDOĞDU

C. BAŞVURAN : Ilgaz Kaymakamlığı
Gazidede Mh. Hükümet Konağı Ilgaz/Çankırı

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Çağdaş Güven Yer Hiz. Turizm Sey. Nak. Taş. İth. ve İhr. Tic. Ltd. Şti. (Çağdaş Güven)
İrfan Baştuğ Cd. No:138/16 Aydınlikevler/Ankara
- Ayanoğlu Uluslararası Tur. Nak. San. Tic. A.Ş. (Çankırı Safran)
Atatürk Cd. No:13 Çankırı
- Aslan Kardeşler Akar. Nak. Turz. Seyahat ve Tic. Ltd. Şti. (Çankırı Özlem Seyahat)
Abdülhalik Renda Mh. Refik Saydam Cd. No:4 Çankırı

E. DOSYA KONUSU : Ankara-Ilgaz arası karayolu ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında faaliyet gösteren Çağdaş Güven Yer Hiz. Turizm Sey. Nak. Taş. İth. ve İhr. Tic. Ltd. Şti.'nin hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle; Çankırı ili Ilgaz ilçesi merkezli şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan firmaların ücret tarifelerine uymadıkları ve Çağdaş Güven'in hâkim durumunu kötüye kullandığı iddia edilerek konunun 4054 sayılı Kanun çerçevesinde incelenmesi talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 31.3.2010 ve 5.4.2010 tarihlerinde, 2758 ve 2855 sayılarla giren başvuru üzerine hazırlanan 24.5.2010 tarih ve 2010-4-78/İİ-10-371.M.G. sayılı İlk İnceleme Raporu, 3.6.2010 tarih ve 10-40 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 10-40/688-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 26.7.2010 tarih ve 2010-4-78/ÖA-10-256.MOA sayılı Önaraştırma Raporu 27.7.2010 tarih ve REK.0.08.00.00-110/303 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Ankara-Ilgaz arası karayolu ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren Çağdaş Güven'in hâkim durumda olduğu ve hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiaları ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

10-52/967-341

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

50 Şikâyet konusu çerçevesinde, ilgili ürün pazarı “otobüs ile şehirlerarası yolcu taşıma hizmetleri pazarı” olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İncelemeye konu şehirlerarası yolcu taşıma faaliyetlerinin Çankırı ili Ilgaz ilçesi merkezli olarak gerçekleştirildiği göz önüne alınarak, ilgili coğrafi pazar “Ilgaz merkezli karayolu yolcu taşıma hatları” olarak belirlenmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Deliller

I.2.1. İlgili Pazara İlişkin Bilgiler

60 İlgili pazarda taşımacılık hizmeti iki adet teşebbüs tarafından gerçekleştirilmektedir: Söz konusu firmalar Çağdaş Güven ve Çankırı Safran unvanlı teşebbüslerdir. Çankırı Özlem Seyahat’in Ilgaz-Ankara arası hatta Ulaştırma Bakanlığı’ndan alınmış izni bulunmakla birlikte hâlihazırda seferi bulunmamaktadır.

Tarafların Ulaştırma Bakanlığı’ndan onaylattığı tarifelerden anlaşıldığı üzere Ilgaz-Ankara arası mesafe 184 km’dir.

I.2.2. Elde Edilen Belgeler

I.2.2.1. Çağdaş Güven’den Elde Edilen Belge ve Bilgiler

70 Öneri araştırma konusu iddiaların incelenmesi için hâkim durumda olduğu iddia edilen Çağdaş Güven’den konu hakkında bilgi ve belge talep edilmiştir. Çağdaş Güven tarafından cevaben gönderilen belgelerde, anılan şirketin toplam istiap/koltuk kapasitesinin 663 olduğu görülmektedir. Ayrıca, Ankara Ulaştırma Bölge Müdürlüğü tarafından 13.4.2010 tarihinde onaylanan yolcu taşıma ücreti tarifesine göre Ankara-Ilgaz arası yolcu taşıma bedeli 15 TL’dir. Öte yandan, bu şirketin 2009 yılı brüt/net satışları ...’tur.

I.2.2.2. Çankırı Safran’dan Elde Edilen Belge ve Bilgiler

Çankırı Safran tarafından konuya ilişkin Kurum yazısına cevaben gönderilen belgelerde, Çankırı Safran’ın toplam istiap/koltuk kapasitesinin 1135 olduğu görülmektedir. Ayrıca, Ankara Ulaştırma Bölge Müdürlüğü tarafından 13.4.2010 tarihinde onaylanan yolcu taşıma ücreti tarifesine göre Ankara-Ilgaz arası yolcu taşıma bedeli 15 TL’dir. Şirketin 2009 yılı brüt/net satışları ...’tur.

I.3. Değerlendirme

80 İnceleme konusu başvuruda dile getirilen iddia, Ilgaz’da faaliyet gösteren ve hâkim durumda olduğu ifade edilen Çağdaş Güven’in hâkim durumunu kötüye kullanmasıdır. 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesi, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasını yasaklamaktadır. Maddenin devamında yer alan (a) bendinde, “Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,” yasaklanan kötüye kullanma hallerine örnek olarak verilmiştir.

Buna göre, öncelikle söz konusu teşebbüsün 6. madde çerçevesinde hâkim durumda olup olmadığı incelenmiştir. Esasen, dosya konusuyla ilgili olarak, pazarda faaliyet gösteren

10-52/967-341

90 teşebbüslerin toplam istiap/koltuk kapasitesi teşebbüslerin pazar paylarının hesaplanmasında kullanılabilir. İlgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin istiap/koltuk kapasiteleri ve buna ilişkin pazar payları Tablo-1'de gösterilmektedir:

Tablo-1: İlgili Pazarda Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin İstiap/Koltuk Kapasiteleri ve Pazar Payları

<i>Teşebbüs</i>	<i>İstiap/Koltuk Kapasitesi (Adet)</i>	<i>Pazar Payı (%)</i>
Çağdaş Güven
Çankırı Safran
<i>Toplam</i>	...	<i>100,00</i>

Tablo-1'de görüldüğü üzere, hâkim durumda olduğu iddia edilen Çağdaş Güven'in pazar payı %...'dir.

Pazar paylarının hesaplanmasında teşebbüslerin kapasitelerinin yanı sıra brüt/net satışları da kullanılabilir. Tablo-2'de ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin 2009 yılı brüt/net satışları ve pazar payları gösterilmektedir:

Tablo-2: İlgili Pazarda Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin 2009 Yılı Net Satışları ve Pazar Payları

<i>Teşebbüs</i>	<i>Net Satışlar (TL)</i>	<i>Pazar Payı (%)</i>
Çağdaş Güven
Çankırı Safran
<i>Toplam</i>	...	<i>100,00</i>

100 Tablo-2'den, ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin brüt/net satışları esas alındığında, Çağdaş Güven'in pazar payının %... olduğu anlaşılmaktadır.

Netice itibarıyla, istiap/koltuk kapasitesi ve brüt/net satışlar esas alınarak hesaplanan pazar paylarına göre, Çağdaş Güven'in ilgili pazarda hâkim durumda olmadığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla, ilgili ürün pazarında hâkim durumda olmadığı belirlenen teşebbüsün şikâyete konu faaliyetlerinin, hâkim durumun kötüye kullanılması kapsamında değerlendirilmesi mümkün görülmemektedir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.